

Pr Karmen Joller
Sotsiaalministeerium

Teie: 13.06.2025 nr SOM/25-0663/-1K

Meie: 17.07.2025 nr 1-7/193-2

**Sotsiaalministri määruse „Nõuded
toitlustamisele kinnipidamisasutuses“ eelnõu**

Austatud minister

Siseministeerium kooskõlastab sotsiaalministri määruse „Nõuded toitlustamisele kinnipidamisasutuses“ eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.

Esmalt juhime tähelepanu, et määruse eelnõus ei ole sisuliselt arvestatud kinnipidamiskeskuse teatud aspektides erinevustega võrreldes vanglas või arestimajas viibijatega. Seda ei tee ka kehtiv määrus ning uue määruse kehtestamisega tuleks see puudus kõrvaldada.

Näiteks on isikute toiduenergiavajadust kirjeldatud ja isikud vastavalt rühmadesse jagatud alates 15 eluaastast. Lapsi puudutavate sätete kehtestamisel lähtutakse eeldusest, et tegemist on kuni 3-aastaste lastega, kes elavad vanglas koos kinnipeetavaga. Kinnipidamiskeskusesse paigutamisel tuleb aga ette, koos lähedastega paigutatakse ka üle 3- ja alla 15-aastaseid lapsi, seejuures on nad ka ise paigutatud välismaalased ehk määruse tähenduses kinnipeetavad. Seega oleks õigustatud kehtestada täpsemad nõuded ka selles vanusevahemikus lastele. Praegu annab määrus juhise vaid üldiselt – arvestada isiku vanust, sugu ja kehalise aktiivsuse taset, kuid määruse lisast 1 ei ole 4- kuni 14-aastase osas midagi aluseks võtta. See muudab problemaatiliseks ka § 8 lg 2 erisuse kohaldamise nimetatud vanuserühma puhul. Kinnipidamiskeskuses tulebki enim ette religioonist tulenevalt soovitud toitlustamise erisusi.

Eeltoodust tulenevalt esitame järgnevad ettepanekud:

1. Eelnõu § 1 sõnastus on eksitav. Mainitakse kinnipidamiskeskuseid mitmuses. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse kohaselt on Eestis üks kinnipidamiskeskus. Ühtlasi on reguleerimisala subjektide loetelust puudu kinnipidamiskeskuses viibivad isikud – nende kohta ei kasuta õigusaktid määratlust kinnipeetav ega ka muid loetelus märgitud termineid.

Teeme ettepaneku sõnastada määruse § 1 järgmiselt:

„Määrusega kehtestatakse nõuded toitlustamisele ja selle dokumenteerimisele vanglates, arestimajades ja kinnipidamiskeskuses, kus on korraldatud kinnipeetavate, arestialuste, vahistatute ja kinnipidamiskeskusesse paigutatud välismaalaste (edaspidi kinnipeetav) ning kinnipeetavaga koos viibiva kuni kolmeaastase lapse toitlustamine.“

2. Eelnõu § 6 sõnastus arvestab üksnes vangistusseaduse kohaldamisalaga. Kinnipidamiskeskusesse paigutatud välismaalaste andmeid ei töödelda vangistusseaduse alusel kehtestatud andmekogus, vaid sõltuvalt nende staatuse eripärast erinevates (kokku koguni kolmes) Politsei- ja Piirivalveameti andmekogudes. Tervishoiutöötaja suuniseid ka isikutoimikutes hoitavates dokumentides. Seega tuleb §-i 6 sõnastust täiendada.

Teeme ettepaneku sõnastada § 6 järgmiselt:

„Tervislikel põhjustel teisiti toituva kinnipeetava menüü erisuste kavandamisel lähtutakse tervishoiutöötaja soovitusetest vastavalt vangistusseaduse § 51 lõike 3 alusel kehtestatud või muus asjakohases andmekogus või dokumendis märgitule ning see planeeritakse koostöös toitlustajaga.“

3. Eelnõu § 7 sätestab pealkirja kohaselt nõuded lapse menüüle. Sisuliselt aga lähtub eelnõu paragrahvi sõnastamisel sellest, et toitlustatakse vaid vanglas elavaid kuni 3-aastaseid lapsi. Kinnipidamiskeskuses viibivate erinevas vanuses laste osas § 7 lõiget 3 kohaldada ei saa, ehkki sätte üldise sõnastuse kohaselt peaks seda eeldama. Ka § 8 lg 3 sõnastus peaks arvestama kinnipidamiskeskusesse paigutatud lastega, kelle mikrotoitainete piisavuse tagamise vastutust ei ole õige jätta neile endale, vaid ikkagi lähedasele, kes lapse toitlustamist suunab.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister